

PANDÈMIA

“Fem tot el possible per protegir la gent gran, però falten mascaretes”

Fa dies que les residències demanen material i protocols per protegir els professionals i els usuaris

CRISTINA MAS / NATÀLIA VILA
BARCELONA

Les residències d'avis són especialment vulnerables a l'epidèmia de Covid-19. Ahir es van saber un seguit de morts en aquests equipaments on els avis viuen confinats des de fa dies. Sis defuncions en una residència a Capellades, una altra a Olesa, i vuit avis que vivien a la residència Sanitas San Martín de Victòria que també han mort en els últims dies a causa del virus. Se sumen als dinou morts, fins ara, a la residència Monte Hermoso de Madrid. A més, al País Valencià hi ha un centenar de positius en tres residències diferents i a Catalunya un altre cas, a Odena. Aquests focus preocupen cada vegada més els professionals del sector. Per què està passant això? Fa dies que alerten de la situació i han pres totes les mesures al seu abast per protegir els usuaris, però reclamen material i que el seu personal estigui protegit. Estan al límit i denuncien que hi ha un greuge comparatiu entre el personal sanitari i l'assistencial.

“El nostre personal està fent un gran exercici de responsabilitat per anar a treballar i està totalment compromès, però no tenim material per protegir-los”, denuncia Cinta Pascual, la presidenta de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), la patronal del sector de residències d'avis, que a Catalunya dona servei a 57.000 persones dependents. El departament de Salut va autoritzar dijous un equip de protecció per a cada residència (mascareta, guants, ulleres protectores i bata impermeable), però això només serviria per atendre un sol cas i durant 24 hores. Pascual denuncia que el sector tampoc s'ha escapat de les requisites de material: “Dijous van requisar un camió de garrafes de gel hidroalcohòlic i un altre amb mascaretes destinat a geriàtrics directament al magatzem del proveïdor, per portar-los als hospitals”. A més, els proveïdors han pujat els preus: “Per una mascareta demanen dos euros, i si en trobéssim, ho pagaríem”.

Montse Muñoz, infermera de la residència La Torrassa, a l'Hospital de Llobregat, alerta que “la gent que viu a les residències és doblement vulnerable, per l'edat i perquè normalment tenen un estat de salut fràgil”. Destaca que el sector es va avançar a les autoritats sanitàries i

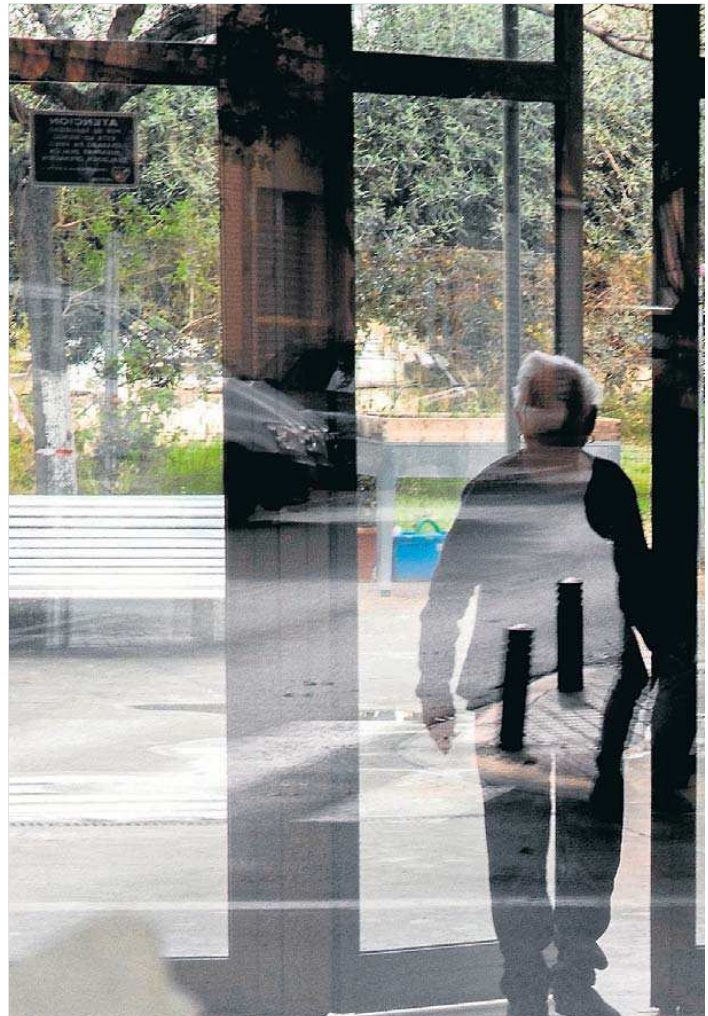
dimarts ja va començar a restringir les visites. “Estem fent tot el possible per protegir la gent gran, però a les residències no tenim EPIS [equips de protecció individual] perquè no som hospitals, i el kit que ens ha fet arribar el departament serviria per atendre un sol cas i, a tot estirar, durant 24 hores. Hem de treballar en tots els escenaris perquè tot el personal que treballa en residències ens prenem molt seriosament les mesures preventives. Des de la setmana passada que estem fent formació a tothom i adaptant els protocols”. A les residències és habitual que els avis tinguin febre i també dificultats respiratòries: el protocol ara, sempre que és possible, és aïllar aquests casos en habitacions individuals i observar-ne l'evolució.

“Esperem que el virus no entri”

A la residència Sophos de Sant Joan Despí, amb 111 usuaris i 65 treballadors, sí que disposen de mascaretes, però per una casualitat: en tenien una caixa de fa anys, quan les van demanar per al personal de neteja, que havia de fer servir uns productes especialitzats. Ja les han distribuït totes entre el personal i ja les estan reutilitzant. “Esperem que el virus no ens entri, fem tot el possible”, diu la seva directora, Mònica Peral. El centre no permet mantenir la distància de seguretat entre els usuaris, sobretot en els àpats, però sí que han format els treballadors per fer-ho. El personal no es mou de cada planta i s'estan esforçant per mantenir la comunicació amb les famílies: “Tenim grups de difusió amb les famílies de cada planta i els enviem fotos cada dia, i estem estu-

Material
Salut ha facilitat un sol 'kit' de protecció individual a cada centre

Mesures
Es minimitzen els contactes, s'han eliminat les visites i s'ha extremat la higiene

diant com podem fer videoconferències”. Els problemes de salut dels avis no s'aturen per molta emergència sanitària que s'hagi declarat, i els centres tenen dificultats perquè els avis rebuin assistència. Pascual explica que aquesta nit han hagut de recórrer als Mossos per poder contactar amb els serveis sanitaris: “El 061 està col·lapsat i els hem hagut de demanar ajuda per traslladar dues dones”.

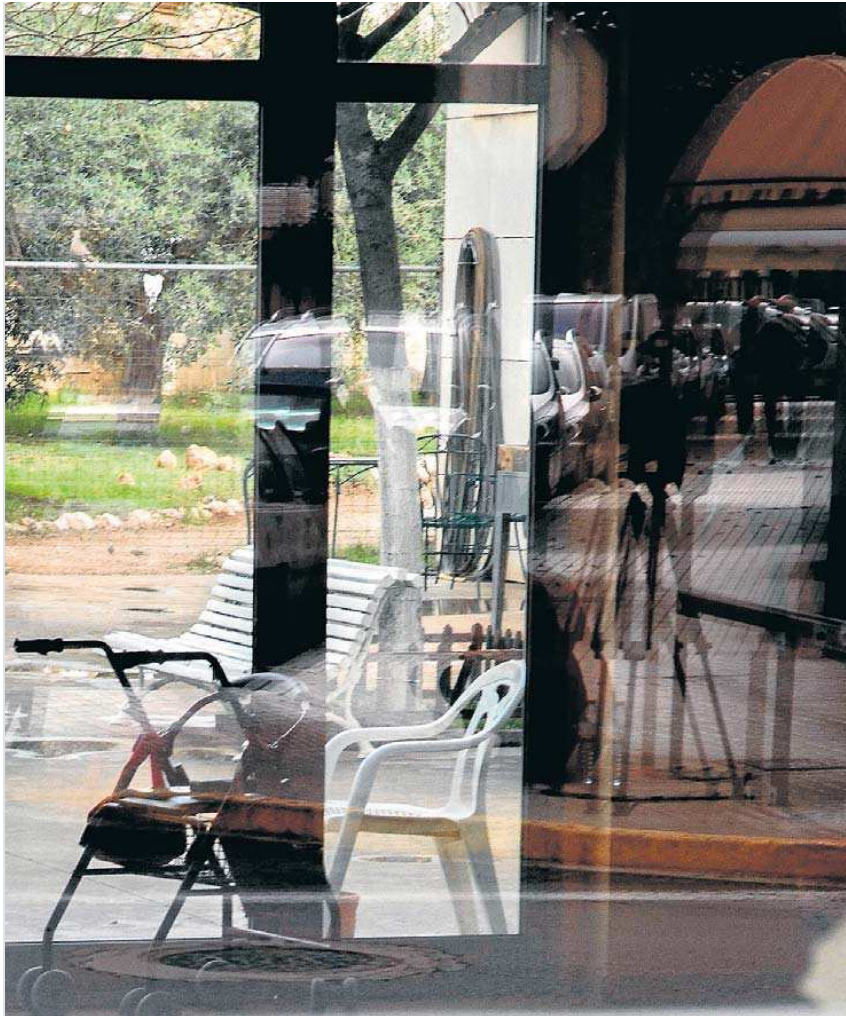
Una altra realitat que han d'entomar és el fet que els hospitals estan

accelerant les altes mèdiques per tenir llits disponibles. “És lògic perquè necessiten alliberar llits i perquè saben que els que viuen en residències almenys tindran professionals sanitaris que els atendran, a diferència dels que viuen a casa”, assemeix la infermera. Des d'ACRA reclamen, però, que abans de traslladar els avis dels hospitals a les residències “se'ls hauria de fer el test, perquè no és fàcil tenir-los aïllats en una habitació individual durant quinze dies”, reclama Pascual. Igualment reclama que es faci el test ràpid al personal de residències que hagi pogut tenir contactes però no presenta símptomes: “Nosaltres no podem tancar i som personal assistencial. Si algú ha tingut contactes, li han de fer la prova. Si és positiu s'haurà de quedar a casa de baixa, però si és negatiu podrà tornar a treballar”, diu Pascual.

Sabina Baset, gerentora de la residència L'Onada de Tortosa, que té una vuitantena d'usuaris, ha decidit continuar treballant tot i estar embarassada. “Hem pogut muntar petits menjadors als finestres que hi ha als extrems de cada planta, i els avis estan tot el dia a l'habitació i només surten per als àpats. Cada treballador enllita i serveix el dinar i el sopar al mateix grup de residents.

Una residència de la gent gran d'Esplugues de Llobregat ahir. MANOLO GARCÍA

Ens mirem la temperatura cada dia i ens rentem sempre les mans, després de cada contacte i com a mínim un cop cada hora. No entrem a l'ascensor i es netegen tots els panys cada dues hores". S'esforcen per mantenir els avis en contacte amb els familiars a través de videotrucades. "Als avis que poden entendre el que passa els ho vam explicar des del primer dia i han entès els canvis. Troben a faltar els familiars però saben que ara no els poden veure. En general estan informats i són optimistes: ens diuen que tot anirà bé".

Sense reconeixement

Encara que no tenen el reconeixement públic i els aplaudiments que rep el personal sanitari, els treballadors de les residències a peu de llit -amb sous per conveni que en alguns casos no superen els mil euros- estan compromesos amb els avis i acudeixen puntualment a treballar. Fins i tot al preu de deixar de veure els seus propis familiars grans, per reduir el risc.

Enmig de l'emergència, els equips treballen perquè no es perdi la humanitat. Les visites de familiars estan prohibides, però hi ha excepcions, com permetre als familiars que es puguin acomiadar de les persones en procés terminal, enca-

ra que sigui d'un en un i controlant-los la temperatura.

Mentrestant, les famílies, que no poden visitar els seus avis confinats a les residències, només poden esperar que tot vagi bé. "Jo confio molt en la higiene i la manera de procedir de la residència on tinc la mare i la tieta, de 94 i 92 anys, però la veritat és que ara mateix no estem rebent cap informació del que passa allà dins", explica la Joana, veïna de Barcelona. La seva mare té demència senil i és dependent i no ha pogut parlar amb ella des de fa set dies. "No ens la posen al telèfon, suposo que és perquè tenen molta feina, però jo penso que com a mínim si ella em sentís la veu em reconeixeria i es quedaria més tranquil·la", reflexiona. La Joana pot parlar amb la seva tieta "perquè està millor del cap i té un telèfon mòbil propi". "M'explica que les cuidadores sí que van amb mascaretes i guants i que ara fan diferent l'hora dels àpats -diu-. A la mare, però, la tenen en una altra unitat i elles dues tampoc es veuen". La Joana lamenta la falta d'informació, però ho atribueix, amb paciència, al moment de crisi. "Si m'assabentés que hi ha algun cas positiu i ens ho han amagat sí que seria una falta greu de transparència", conclou.

Residència de tercera edat de Santa Elena de Torrent, a València, una de les afectades pel contagi.

BIEL ALI / EFE

Els cuidadors denuncien un greuge comparatiu

El sector està "al límit" i també exigeix material de protecció com els metges

N.V.
BARCELONA

"La cuidadora que ve al matí a veure la meua mare a casa ve sense res, ni guants, ni mascareta, ni bata". Aquesta és la denúncia que fa la Cristina, de Barcelona, que va contractar els serveis a una empresa de cuidadores: la treballadora va de servei en servei a cuidar els avis sense cap material de protecció. La situació es repeteix en moltes famílies. La Rosa, de Banyoles, diu que, de les dues cuidadores que té el seu pare, la de la tarda, que està contractada per la família, tampoc té material de protecció: "Per sort nosaltres teníem unes mascaretes a casa i, de moment, se les posa perquè els hi proporcionem", explica.

Els últims brots de coronavirus en residències, que han provocat diversos morts, han fet saltar totes les alarmes tant de professionals com de famílies, i ara sembla que també de l'administració. La Taula del Tercer Sector de Catalunya i la patronal del sector fa dies que denuncien que, tal com passa a les residències, la situació de les persones que fan atenció domiciliària a casa de persones grans és crítica. "Estan a punt de plegar, de dir que no treballen així. Si passa això, ¿què farem amb la gent gran, dependent, que viu sola i confinada?", denuncia una font del sector. Les treballadores -és un sector molt feminitzat- han penjat vídeos de protesta a la xarxa i mouen les reivindicacions a través dels sindicats.

El sector denuncia un greuge comparatiu de l'administració, que, almenys fins ara, no ha tingut en la mateixa consideració el personal assistencial que el sanitari. La Taula del Tercer Sector, que aglutina les demandes, exigeix al Govern "que proporcionem el material de seguretat que necessita per no posar en risc" ni les persones vulnerables

ni els professionals del sector que ofereixen suports al col·lectiu.

Les històries també es repeteixen al sector públic. És el cas de la Marta, que utilitza pseudònim i prefereix no especificar per a quin ajuntament treballa: "Només atenció als casos que són imprescindibles i, tot i així, jo visito uns quatre avis diàriament. El material de protecció ens havia d'arribar avui [en referència a ahir], però tampoc ha passat. Hi ha una empresa propera que diu que ens pot vendre caps de 40 mascaretes d'un sol ús per 160 euros la caps i, tot i així, el temps d'espera és de 12 dies", explica. Una altra treballadora del Servei d'Atenció Domiciliària de Barcelona (SAD), que prefereix no identificar-se, diu que està "indignada". Treballa per a l'empresa Valoriza, de Sacyr, perquè el servei està externalitzat, i considera "temerària" la manera com s'està oferint aquest servei. Ella mateixa ha anat cada dia a tres o quatre cases sense cap protecció extra.

Reacció lenta de l'administració

Calen guants, bates i mascaretes d'un sol ús. "Hem estat molts dies sense tenir-ne i ara sembla que es comencen a preocupar", diu la Marta, que atén avis en un municipi petit. Les famílies fan el que poden: "Ahir la cuidadora del matí, que ve a netejar el meu pare i a moure'l amb la grua fins al sofà, em deia, tota preocupada, que ella després de curar el meu pare visita tres o quatre avis més, i, sense mascareta ni guants, ja no sap si els farà o és més un perill que una altra cosa", relata la Rosa.

La Taula del Tercer Sector Social assegura que està en contacte permanent amb la Generalitat i que espera una resposta urgent. De moment, ahir l'Ajuntament de Barcelona anunciava que el material per a tot el servei domiciliari arribarà avui mateix.

Una cuidadora ajudant una persona gran en una imatge d'arxiu. GETTY